

**20
21**
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ

Η ΧΛΩΡΙΔΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ

Κείμενα και επιστημονική επιμέλεια Γρηγόρης Α. Ιατρού, Ομότιμος Καθηγητής
Τμήματος Βιολογίας Πανεπιστημίου Πατρών και Πρόεδρος του ΔΣ του Φορέα
Διαχείρισης και Παγκόσμιου Γεωπάρκου Χελμού-Βουραϊκού της UNESCO

Φωτογραφία εξωφύλλου: Λειβάδι Λουκά

www.fdochelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
• UNESCO
• Global Geopark

Abies cephalonica Loudon:
Νεαρός θηλυκός κώνος του ενδημικού στην
Ελλάδα Έλατου, που διαμορφώνει τα ελατοδάση
στα βουνά της κεντρικής και νότιας Ελλάδας.

01 ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 01_ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 06_ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fdcchelmos.gr

Silene conglomeratica Melzh.:

Αποκλειστικά τοπικό ενδημικό είδος του Βουραϊκού, τυπικό χασμόφυτο, που αναπτύσσεται κυρίως στα κροκαλοπαγή πετρώματα του φαραγγιού, στην περιοχή του Μεγάλου Σπηλαίου, σε πολύ περιορισμένο πληθυσμό ατόμων, δεν ξεπερνούν τα 100. Πρόσφατα βρέθηκαν λίγα άτομα και σε ασβεστολιθικά βράχια, σε υψόμετρο 953 μέτρα.

02 ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fpchelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
UNESCO
Global Geopark

Centaurea achaia Boiss. & Heldr. subsp. *achaia*:
Ελληνικό ενδημικό με εξάπλωση σε περιοχές της Β.
Πελοποννήσου, Στερεάς Ελλάδας και Θεσσαλίας, με
εμφάνιση άνωθεν των Καλαβρύτων και στην περιοχή
της λίμνης Τσιβλού.

03

ΜΑΡΤΙΟΣ

ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

15_ΚΑΘΑΡΑ ΔΕΥΤΕΡΑ 25_ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ 1821

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fdochelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
UNESCO
Global Geopark

Alchemilla aroanica (Buser) Rothm.:
Αποκλειστικά ενδημικό του Χελμού, που
αναπτύσσεται σε υγρές θέσεις κατά μήκος
ρεμάτων. «Τρωτό» σύμφωνα με την IUCN.

04

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ
01 02 **03 04** 05 06 07 08 09 **10 11** 12 13 14 15 16 **17 18** 19 20 21 22 23 **24 25** 26 27 28 29 **30**

30_ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fpchelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
UNESCO
Global Geopark

Globularia stygia Orph. ex Boiss.:
Ενδημικό της Πελοποννήσου με κύρια εξάπλωση
στο όρος Χελμός και μικρότερους πληθυσμούς στα
όρη Κυλλήνη, Μαύρο Όρος και Ταΰγετο. (Είδος
προτεραιότητας της οδηγίας 92/43).

05

ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

ΜΑΪΟΣ

01_ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ 01_ΜΕΓΑΛΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 02_ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ 03_ΔΕΥΤΕΡΑ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fdchelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
• UNESCO
• Global Geopark

Aquilegia ottonis Orph. ex Boiss. subsp. *ottonis*:
Ενδημικό της Ελλάδας με εξάπλωση στον Χελμό
και στα βουνά της Στερεάς Ελλάδας (Παρνασσός
και Γκιώνα).

06

ΙΟΥΝΙΟΣ

ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ
01 02 03 04 **05 06** 07 08 09 10 11 **12 13** 14 15 16 17 18 **19 20 21** 22 23 24 25 **26 27** 28 29 30

21_ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fpchelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
• UNESCO
• Global Geopark

***Stachys parolinii* Vis.:**
Ελληνικό ενδημικό με εξάπλωση σε περιοχές της
Δυτικής Ελλάδας, από την Β. και Ν. Πίνδο, τα Ιόνια
την Στερεά και την Πελοπόννησο, με ιδιαίτερους
πληθυσμούς στο φαράγγι του Βουραϊκού.

07

ΙΟΥΛΙΟΣ

ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ ΚΥ** ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ**
01 02 **03 04** 05 06 07 08 09 **10 11** 12 13 14 15 16 **17 18** 19 20 21 22 23 **24 25** 26 27 28 29 30 **31**

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fdchelmos.gr

Gymnospermium peloponnesiacum (Phitos) Strid:
Ενδημικό της Στερέας και Πελοποννήσου με
εξάπλωση στα βουνά Χελμός, Κυλλήνη (Ζήρια),
Κλωκός, Μαίναλο, Παναχαΐκό και Παρνασσός.
Χαρακτηρίζεται ως «Τρωτό» σύμφωνα με τα κριτήρια
της IUCN και προστατεύεται από το Π. Δ. 67/81.

08

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ** ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ** ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ** ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ **ΣΑ** ΚΥ ΔΕ ΤΡ
01 02 03 04 05 06 **07 08** 09 10 11 12 13 **14 15** 16 17 18 19 20 **21 22** 23 24 25 26 27 **28 29** 30 31

15_ΚΟΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fdochelmos.gr

Polygala subuniflora Boiss. & Heldr.:
Φυτό με εξαιρετικά μικρό μέγεθος, αποκλειστικά
ενδημικό του Χελμού. Χαρακτηρίζεται ως
«Κινδυνεύον» σύμφωνα με την IUCN και
προστατεύεται από το Π. Δ. 67/81.

09 ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fdochelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
UNESCO
Global Geopark

Valeriana crinii Orph. ex Boiss. subsp. *crinii*:
Αποκλειστικά ενδημικό του Χελμού, γνωστό μόνο
στην κοιλάδα της Στύγας και τις γύρω περιοχές
που συναντάται σε σχισμές ασβεστολιθικών
βράχων και σάρες.

10 ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 28_ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΟΥ ΟΧΙ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΑΡΧΕΙΟ ΦΔΧΒ

www.fpchelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΪΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
• UNESCO
• Global Geopark

Lonicera alpigena L. subsp. *hellenica* (Boiss.) Kit Tan & Ziel.:
Αποκλειστικό ενδημικό του Χελμού. Υποείδος με εξαιρετικά
περιορισμένη γεωγραφική εξάπλωση.

11 ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΑΡΧΕΙΟ ΦΔΧΒ

www.fdchelmos.gr

Verbascum acaule (Bory & Chaub.) Kuntze:
Ενδημικό της Πελοποννήσου με εξάπλωση στα
βουνά Χελμός και Ταΰγετος.

12

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 25_ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ ΣΑ ΚΥ ΔΕ ΤΡ ΤΕ ΠΕ ΠΑ
01 02 03 04 05 06 07 08 09 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ_ΓΡΗΓΟΡΗΣ ΙΑΤΡΟΥ

www.fpchelmos.gr

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΧΕΛΜΟΥ-ΒΟΥΡΑΙΚΟΥ
MANAGEMENT BODY OF
CHELMOS-VOURAIKOS

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

Chelmos Vouraikos
UNESCO
Global Geopark